

MBU-005-004403 Seat No. _____
LL. M. (H.R. & I.H.L.) (Sem. IV)
(CBCS) Examination
April / May - 2018
Environment & Human Rights : Paper - IV

**Faculty Code : 005
Subject Code : 004403**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : 70

૧	ગ્રીનહાઉસ ગેસ અને ગ્લોબલ વોર્મિંગ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. અથવા જૈવિક વિવિધતાનું નુકશાન અને લુપ્ત થતી પ્રજ્ઞતિઓ વિશે સમજાવો.	૧૪
૨	પૃથ્વી પરના પર્યાવરણ અને જીવન પર થતી પ્રદૂષણાની અસરની ચર્ચા કરો. અથવા ભોપાલ ગેસ દુર્ઘટનાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. પર્યાવરણાના કાયદાઓ ઉપર આ ઘટનાની શી અસર પડી તે જણાવો.	૧૪
૩	વાતાવરણમાં પરિવર્તન અને માનવ અધિકાર પર વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. અથવા પ્રદૂષણનો અર્થ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	૧૪
૪	ઝેરી પદાર્થોથી આરોગ્ય પર થતી અસરોની ચર્ચા કરો. અથવા પર્યાવરણ સુરક્ષા માટે અદાલત અને ટ્રીબ્યુનલની ભૂમિકા પર એક વિગતવાર નોંધ લખો.	૧૪
૫	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) (૧) વર્તમાન પર્યાવરણીય કાયદાઓની ટીકાત્મક નોંધ (૨) ભારતમાં પ્રદૂષણ નિયંત્રણાની વ્યવસ્થા (૩) જૈવિક વિવિધતા (૪) ઓઝોનનું સ્તર.	૧૪

ENGLISH VERSION

- 1** Discuss detail on Green house gas and global warming. **14**
OR
Explain bio diversity loss and species extinction. **14**
- 2** Discuss the effect of pollution on environment and life on earth. **14**
OR
Discuss in detail the Bhopal gas disaster case. Explain the effects of this case on Indian laws on environment. **14**
- 3** Explain the climate change and human rights. **14**
OR
Explain meaning of pollution with example. **14**
- 4** Explain health effect of toxic substances. **14**
OR
Write a detail note on the role of court and tribunal for the protection of environment. **14**
- 5** Write note on : (Any two) **14**
(1) Existing environment laws in India
(2) Pollution control mechanism in India
(3) Bio-diversity
(4) Ozone Layer.